

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 21/403

SAMLET SAKSFREMSTILLING - FOLLDAL KOMMUNES BUDSJETT 2022 OG ØKONOMIPLAN 2022 - 2025

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
94/21	Formannskapet	18.11.2021
/	Kommunestyret	

Vedlegg:

1. Hoveddokument budsjett 2022 og økonomiplan 2022 - 2025
2. Budsjett 2022, hovedoversikter drift m.m.
3. Oppstilling av budsjett på art og ansvar
4. Gebyrer og priser
5. Liste over eiendommer fritatt for eiendomsskatt
6. Selvkost budsjettnotat
7. Budsjett Folldal kirkelige fellestråd 2022, datert 07.10.2021
8. Søknad fra Frivilligsentralen
9. Virksomhetsplan PPT Tynset
10. Virksomhetsplan helse Tynset
11. Virksomhetsplan barnevern Tynset
12. Virksomhetsplan NAV Tynset
13. Budsjett 2022 for kontroll og tilsynsarbeidet i Folldal kommune med vedlegg
12. Søknad SFG og turistinformasjon
13. Innspill fra veterinærene

Melding om vedtak sendes til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET, Postboks 987, 2604 LILLEHAMMER

Andre dokumenter i saken:

Tilskudd deltakerkommuner Gudbrandsdal krisesenter 2022, datert 23.06.2021
Medlemskontingent til KS 2022, datert 29.04.2021
Kommunedirektørens budsjetttrunskriv 2022 med framdriftsplan, datert 06.08.2021
Beregningsforutsetninger for pensjonskostnadene regnskapsåret 2022, datert 04.06.2021
Høringsdokumenter investeringsplan FARTT 2022 - 2025 og budsjett 2022, datert 30.06.2021
Om kommende årsbudsjett 2022 og økonomiplaner 2022-2025, datert 05.10.2021

Saksopplysninger:

Ifølge kommunelovens § 14-3 skal kommunestyret selv innen årets utgang vedta budsjett for neste kalenderår og økonomiplan for de neste fire årene. Budsjettet skal vedtas på grunnlag av formannskapetets innstilling, og det skal omfatte hele kommunens virksomhet, være fullstendig, realistisk og i balanse. Budsjettet er en bindende plan for bruk av kommunens midler i 2022. Budsjettet legges frem i tråd med kommunens økonomireglement og vedtas på overordnet nivå på budsjettansvarsområder.

Årsbudsjettet er delt i driftsbudsjett for de løpende utgiftene og inntektene, og et investeringsbudsjett for utgifter og inntekter til formål som ikke er løpende, men av mer varig karakter.

Budsjettarbeidet har tatt utgangspunkt i Solberg-regjeringens framlegg til statsbudsjett i Prop. 1 S (2021 - 2022).

Regjeringen legger opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter i 2022 på 2,0 mrd. kroner. Dette tilsvarer en realvekst på 0,5 pst. I likhet med de samlede inntektene er veksten i frie inntekter regnet fra inntektsnivået i 2021 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2021, korrigert for bevilgninger begrunnet i koronapandemien. Regjeringen foreslår at veksten i frie inntekter fordeles med 1,6 mrd. kroner til kommunene og 0,4 mrd. kroner til fylkeskommunene.

Av veksten til kommunene begrunnes 100 mill. kroner med å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen og må ses i lys av ambisjonen om at 50 pst. av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere innen 2025. Videre begrunnes 100 mill. kroner av veksten med tiltak for barn og unges psykiske helse, herunder psykisk helse i videregående skole og lavterskeltilbud i kommunene. Av dette knyttes 75 mill. kroner til kommunene og 25 mill. kroner til fylkeskommunene.

Regjeringen Støre la fram et tilleggsnummer til statsbudsjettet 08.11.2021. Det ligger an til å bli noen endringer i kommunes rammetilskudd på inntekstutjevning og skatt. Noe av dette er lagt inn i budsjettet.

Virksomhetsplanene fra vertskommunesamarbeidene med endelige fordelingstall kom etter at Folldal kommune hadde kjørt budsjettoversikter og låst rammene. Avvik mellom forslag til budsjett og endelig fordeling er beskrevet i hoveddokumentet.

Saksvurdering:

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for 2022-2025 har som hovedmål å bevare de gode tjenestene og ta grep for å sikre en bærekraftig økonomi i framtiden. Kommunen planlegger stort sett samme tjenester i 2022 som i 2021. Det er ikke tatt inn noen nye driftstiltak av betydning.

Økonomien er ikke bærekraftig over tid grunnet at kommunen planlegger for en betydelig økning av finanskostnadene. For å få økonomien bærekraftig i økonomiplanperioden må det gjøres valg som medfører økte inntekter, reduserte investeringer og /eller redusert volum/kvalitet på tjenestene. Det må tas grep for å sikre bærekraftig økonomi fra 2024.

Budsjettet er utarbeidet etter føringer gitt i økonomiplan for 2020 - 2024. For å kunne betjene nødvendige låneopptak og tilpasse driften til den demografiske utviklingen må kommunen

planlegge for å ta driftsbudsjettet ytterligere ned. Det har også vært en streng vurdering i forhold til ønskede investeringer i økonomiplanperioden.

Økonomiplanen er satt opp i 2022-kroner.

I økonomiplanperioden må det kuttes 5 mill. I 2024 har vi da en avsetning til disposisjonsfond på 1,5 mill kr. Hvis målet om 3 mill kr til disposisjonsfond skal oppfylles må det kuttes ytterligere 1,5 mill kr, totalt 6,5 mill kr. Det blir en betydelig økning i langsiktig gjeld i økonomiplanperioden og renteutviklingen må følges nøye.

Framdriften i budsjettarbeidet har i hovedsak fulgt planen i kommunedirektørens budsjetttrundskriv av 06.08.2021. Leder møtene i høst har fortløpende hatt fokus på budsjettprosessen. Ledergruppa har også hatt to arbeidsmøter med kommunestyret 10.september og formannskapet 28.oktober.

Kommunedirektørens endelige budsjettforslag behandles i formannskapet den 18. november. Formannskapets forslag legges så ut på høring, og vil bli behandlet i Eldrerådet, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, ungdomsråd og AMU før kommunestyrets endelige behandling 10. desember.

Det er utarbeidet et eget vedlegg som gir oversikt over priser og gebyrer og utvikling fra 2021 - 2022. Mange av disse er sentralt regulert og/eller regulert via lover og forskrifter, men for noen av prisene og gebyrene er det anledning til å legge inn et politisk skjønn. En stor del av prisene er indeksregulert i henhold til vedtak.

Endring i rentesats og energikostnader kan fort gi store utslag på driftsresultatet. Andre uforutsette hendelser kan i denne sammenheng også være kostnader som er knyttet til lovfestede rettigheter som f. eks. barnevern, økte sosialutgifter eller endrede behov for pleie og omsorgstjenester. Den demografiske utviklingen følges nøye, og det vil også gi negative utslag for kommunens økonomi hvis det blir ytterligere nedgang i folketallet. Vi opplever ikke at kompensasjonen for demografikostnadene dekker opp økte behov for pleie og omsorgstjenester og bistand fra barnevernet.

Også i 2022 vil det bli en grundig vurdering før ledige stillinger lyses ut. Vakanser må påregnes, og enkelte ansatte må regne med endring av arbeidsoppgaver. Det vil fortsatt gjøres en nøye vurdering før vikar blir satt inn ved fravær. Økonomiplanen inneholder også forslag til ytterligere nedbemanning i kommunen.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø:

Kommunens drift påvirker klima og miljø, og det er lagt inn noen forslag til tiltak bl.a. kommunal el-bil.

Innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Eiendomsskatt

Følgende skal gjelde for eiendomsskatteutskrivningen i 2022:

Det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jf. eiedomsskattelova (esktl.) § 2 og § 3 bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd.

Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige bostedsdeler er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a og § 11 første ledd. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra de tidligere verk og bruk redusert med fire sjuendedeler (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4, første ledd første pkt.).

I medhold av esktl. § 7 bokstav a, fritar kommunestyret følgende eiendommer fra eiendomsskatt (det vises til vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag, skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendehus, bedehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

I medhold av esktl. § 7 bokstav b, fritar kommunestyret bygninger som er fredet i henhold til kulturminneloven §§ 4 og 15, for eiendomsskatt. Det vises til vedlagte liste over bygninger som er fredet. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet av 2022, kan først fritas for eiendomsskatt i 2023.

Eiendomsskatten betales i fire terminer per år med følgende betalingsfrister;

1. april, 1.juni, 1.september og 1.november.

2. Gebyrer og priser

Kommunale avgifter og gebyr vedtas i henhold til vedlagt samlet oversikt på priser og gebyrer Matpenger barnehage, SFO og kulturskole indeksreguleres fra høst 2022.

Kommunale avgifter og eiendomsskatt faktureres 4 ganger i året med forfall 1. april, 1. juni, 1. september og 1. november

Gebyr for vann, avløp, septikk og renovasjon skal være i henhold til kommunelovens§ 15-1 og forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer.

Fra budsjettåret 2022 indeksreguleres årlig, som hovedregel, de gebyr som kommunen selv kan regulere.

3. Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid godkjennes

4. Drift

Budsjett 2022 vedtas på nettoramme pr enhet.

Tall i 1000 kr	Budsjett
	2022
Sentraladministrasjon	17 306

Oppvekst		27 990
HRO		49 805
Service & kultur		9 788
TLU		11 915
Renter, skatt osv	-	116 804
		0

5. Investeringer

Vedtatt i henhold til bevillingsoversikt, kr 111 222 000,-

Finansiering:

Kompensasjon mva	21 931 000
Tilskudd	175 000
Lån	89 005 000
Overføring fra drift	<u>461 000</u>
Total	<u>111 572</u>
000	

Vedtatt låneopptak, serielån, på inntil kr 111 572 000,-. Avdrag iht avskrivningstid for investeringene.

6. Administrasjon får fullmakt til å budsjettjustere for lokale forhandlinger høst 2021, kr 1 329 000,-, til de ansvarene det gjelder.

7. Folldal kommune tar opp kassakredittlån for driftsåret 2022 på inntil kr. 5 000 000,-.

8. Økonomiplanen 2022 – 2025 vedtatt som fremlagt.

Behandling i Formannskapet 18.11.2021:

Representant Bjørn Kenny Skomakerstuen (Arbeiderpartiet) fremmet følgende endringsforslag:
2 lærlinger i hele økonomiplanperioden
Sommerjobb for ungdom økes med kr 70 000,- både i 2022 og 2024.

Representant Bård Kjøsberg (Senterpartiet) fremmet følgende endringsforslag:
Det settes av kr 50 000,- til samfunnsplan.

Representant Ronny Bekken Larsen (Rødt) fremmet følgende endringsforslag:
Matpenger barnehage, kulturskole og SFO beholdes på dagens nivå.
Tilskudd til SFG økes med kr 10 000,-.
Dekkes i forhold til økt rammeoverføring.

Avstemming:

Pkt 1. Enstemmig vedtatt

Pkt 2. Avstemming:

Larsens forslag fikk 1 stemme. 6 stemte mot. Forslaget falt.

Kommunedirektørens forslag fikk 6 stemmer, 1 stemte mot. Forslaget ble vedtatt.

Pkt 3. Enstemmig vedtatt

Pkt 4. Skomakerstuens forslag om sommerjobb for ungdom ble enstemmig vedtatt.

Kjønsbergs forslag om samfunnsplan ble enstemmig vedtatt

Larsens forslag om SFG fikk 2 stemmer, 5 stemte mot og forslaget falt.

Dekkes i forhold til økt rammeoverføring. Enstemmig vedtatt.

Pkt 4 med vedtatte endringer ble enstemmig vedtatt.

Pkt 5. Enstemmig vedtatt

Pkt 6. Enstemmig vedtatt

Pkt 7. Enstemmig vedtatt

Pkt 8. Skomakerstuens forslag om lærlinger ble enstemmig vedtatt

Sommerjobb for ungdom ble enstemmig vedtatt

Innstilling med vedtatte endringer ble enstemmig vedtatt.

Innstillingen med vedtatte endringer ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet 18.11.2021:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Eiendomsskatt

Følgende skal gjelde for eiendomsskatteutskrivningen i 2022:

Det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jf. eideomsskattelova (esktl.) § 2 og § 3 bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd.

Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige bostedsdeler er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a og § 11 første ledd. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra de tidligere verk og bruk redusert med fire sjuendedeler (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4, første ledd første pkt.).

I medhold av esktl. § 7 bokstav a, fritar kommunestyret følgende eiendommer fra eiendomsskatt (det vises til vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag, skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendehus, bedehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

I medhold av esktl. § 7 bokstav b, fritar kommunestyret bygninger som er fredet i henhold til kulturminneloven §§ 4 og 15, for eiendomsskatt. Det vises til vedlagte liste over bygninger som er fredet. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet

av 2022, kan først fritas for eiendomsskatt i 2023.

Eiendomsskatten betales i fire terminer per år med følgende betalingsfrister;

1. april, 1.juni, 1.september og 1.november.

2. Gebyrer og priser

Kommunale avgifter og gebyr vedtas i henhold til vedlagt samlet oversikt på priser og gebyrer Matpenger barnehage, SFO og kulturskole indeksreguleres fra høst 2022.

Kommunale avgifter og eiendomsskatt faktureres 4 ganger i året med forfall 1. april, 1. juni, 1. september og 1. november

Gebyr for vann, avløp, septikk og renovasjon skal være i henhold til kommunelovens§ 15-1 og forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer.

Fra budsjettåret 2022 indeksreguleres årlig, som hovedregel, de gebyr som kommunen selv kan regulere.

3. Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid godkjennes

4. Drift

Budsjett 2022 vedtas på nettoramme pr enhet.

Tall i 1000 kr	Budsjett 2022
Sentraladministrasjon	17 376
Oppvekst	27 990
HRO	49 805
Service & kultur	9 788
TLU	11 965
Renter, skatt osv	- 116 924
	0

5. Investeringer

Vedtas i henhold til bevillingsoversikt, kr 111 222 000,-

Finansiering:

Kompensasjon mva	21 931 000
Tilskudd	175 000
Lån	89 005 000
Overføring fra drift	461 000
Total 000	<u>111 572</u>

Vedtas låneopptak, serielån, på inntil kr 111 572 000,-. Avdrag iht avskrivningstid for investeringene.

6. Administrasjon får fullmakt til å budsjettjustere for lokale forhandlinger høst 2021, kr 1 329 000,-, til de ansvarene det gjelder.

7. Folldal kommune tar opp kassakredittlån for driftsåret 2022 på inntil kr. 5 000 000,-.

8. Økonomiplanen 2022 – 2025 ble vedtatt med følgende endringer:
Sommerjobb for ungdom og lærling tas ikke ut i 2024.

Innstillingen med vedtatte endringer ble enstemmig vedtatt.